

Nro. 24.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsben, Kedden Septembernek 22 ik napján
1801-ik éftendőben.*

B é t s.

Gróf Cobeňzol Lajos Ő Excellentiája, a' ki mind több Európai Fejedelmi udvaroknál igen dítáretessen viselt követsége, mind a' Lünevill-lei békeségnek eszközlése által a' Fels. Auszriai Háznak nagy hasznot, magának pedig hálhatatlan hirt és nevét szerzett, Párisban való hosszas múlatása után, a' múlt Pénteken ide Izerentséssen vilziza érkezett.

A' Frantzia Respublikának ezen Fels. Csá. Szári Kir. udvarhoz rendelt követje, polgár Champany, tegnap del előtt ide jutott, és a' három fejlze tziemerü belso városbeli nagy Vendégfogadó házba szállott bé mostanában. A' mint

A a

hállatik, a' herczeg Kaunitz külső városi palotájában leszen lakása.

Ez a' Frantzia Respublikától ide küldetett első rangú követ, egy régi Nemes Frantzia familtól vette a' maga eredetét, néhai XVI. Lajos Király uralkodása alatt, tiszti rangal a' Fr. hajóselegeknél szolgált, a' revolutio kezdetekor pedig a' Nemzeti Gyűlésnek tagja volt, de mihelyt annak ülései lármások lenni kezdetek, abból mingyárt ki lépett, és Reims városába menvén, ott fokáig tsendes magánolságban élt. *Bonaparte*, a' ki a' *Champagny* iszeretetre méltó gondolkozása módját, talentomait, és emberséges voltát jól esmérte, mihelyt a' Fr. Respublika kormányát kezére vette, azonnal polgár *Champagny*t magánolságából ki vezette, Status Tanátsófsá tette, és most, mint okos, és szelid természetű embert a' Császári Királyi udvarhoz rendelte követségbe.

Ő Csász. Kir. Felsége mostani Bádeni fürdőben való mulatása alatt, az ott lévő *Maria Zeli* udvart és épületet a' religionalis fundus költségén meg véteti, és azt azoknak a' szükölködő szegényeknek számokra méltóztatott rendelni, a' kik az ott való hasznos fürdőkkel tulajdon költségeken nem élhe nének. Egyszersmind tökéletes bizodalommal vagyon Ő Csász. 's Királyi Felsége az eránt, hogy mások is fognak itten olyanok találatni, a' kik ezen szükölködő szegények számára iszánt Institutumnak elő mozditására tehetségeknak mértéke szerént adakozni fognak.

Olasz Ország.

A' Frantzia első Conzul, egy tulajdon kezével irt levelet küldött Pápa Ő Szentségének, mellyben elsőben is azt jelentette, hogy Cardinalis

Consalvina követségével nagyon meg volt elégedve, annakutánna arról teszi Ő Szentségét bizonyossá, hogy minden Római Statusban lévő Frantzia seregekhez parantsolatot küldött az eránt, hogy azokból költözzenek ki, ki vévén *Ankondt*, a' mellyben a' közönséges békeffég idejéig 2000 főből álló Frantzia hadi lereg fog maradni. Utolylyára a' *Cardinalis Consalvi* uti társait, úgymint *Spina* és *Pietro* urakat, nem különben *Pater Cassellit*, mint igen okos férfiakat, a' Kardinálifi méltoságra való emeltetésre különösen ajánlya Szentségének.

Arra a' plánetára, az az, hujdosó tsillagra, a' mellyet a' híres *Burkhard* Párisban, és *Oriant* Majlandban, a' múlt Januariusban fel táftak és láttak, e' folyó Septemberben is, a' mellyben ismét látható lehet, szorgalmatollan vigyáznak a' tudós tsillag vizsgálók, és azt is meg fogják aztán határozni, mitsoda rang adatódjék annak a' napok alkotmányában. Előre is úgy gondolkoznak, hogy a' Mars és Jupiter pláneták közt fog az keresztül futai, a' hol a' planeták rendben eddig is nagy héjanofság tapasztaltatott.

A' Német Ország Aftromusok is nagyon fognak a' jövő őszel és télen arra figyelmezni. A' Gothai igen tudos és híres Aftromusnak *Zach* Urnak (a' ki a' mostan Bároságra emeltetett érdemes hazánkfiának General *Zach*nak testvér ötsé, 's mind a' ketten Pesten jöttek e' világra) javaslasára, *Bréma* városának izomszédtságában, *Lilienthal*ba, *Schröter* Urnak előülése alatt *astronomicus Congressus* tartatván, az ég kárpitja 24 departementumokra, az az osztályokra osztatott fel, 's mindenik osztály egy egy Aftromusnak mutatódott ki, oly véggel, hogy azon plánetára fel nyit izemeltet vigyázzanak. — A' *Blaubeu-*reni Professornak *Wurm* Urnak, a' ki ezen 24 Aftromusok izama közt vagyon, a' vigyázati

való szükségét eszközei nem lévén, a' Góthai Herceg ajándékozott, kinek Protec.orsága alatt 55 ezteendőktől fogva nagy előmenetelt tettek a' Tudósok az astronomiában.

A' Jóniai tengeri hez szigetekből álló új Res. publikában nem leg jobban fojrnak a' dolgok. Korzirában a' paraliztság fel támadt. — Cerigó függetlenné tette magát. — Zante a' Brittusok markába esett. — Santa. Maurát minden óran meg támadja a' Janninai Basa, a' ki már is számos hadi népet gyűjt össze, s azon iparkodik, hogy örökös ura lehessen annak. Az ezen szigetekben le telepedett kereskedők, személ, eknek, és vagyonaiknak bátorságban leendő meg tartások végett, jobbadon *Triestbe* és *Velenzébe* mentek által. Ugy hallatik, hogy a' Napoly Országban, és Ankonában össze gyülekezett Frantzja truppoknak a' lett volna a' fel tett tzeljok, hogy onnan valamellyik Török tartományba által menvén, a' Widdini partos Basával, *Pasman Oglu* val magokat össze kaptsoihassák, de hogy a' Pétersburgi Császári udvar Párisban lévő követje által világosan meg mondatta a' Frantzja Kormányf.eknek, hogy az Európai Török Birodalomnak meg támadtatását bé húnvt szemekkel nézni nem fogja.

Spanyol Ország.

A' múlt Augusztusnak 5-ik napján, négy Anglus hadakozó hajón lévő katonák, *Kadix*tól nem messze éjjel a' szárazra ki tzelván, két szomszéd helységet fel prédáltak, a' közöséges kalfizákat ki ürítették, a' templomokban talált arany s ezüst edényeket el vitték, sok barmot el hajtottak, és azon az egész környéken sok nyomait hagyták magok emberiségtelemezeknek.

A' Salamanzai Kisek egy palatoni levelet tó-

tetett a' maga' megyéjében közönségesé, a' melly által arra kívánja a' lakosokat serkengetni, hogy a' nállok lévő Frantzia katonasággal szépen, barságosan, és adakozóan bányanak, 's minden kedveilen történetektől szorgalmasan ójják meg magokat. Maza a' vallás is azt parantsollva, *úgymond páfztori levelében*, hogy a' pogányok és eretnekek erőt könyörölköznek legyűlnek. Frantzia Ország lakosának 9 része közül 7 és fél rész Katoikus Keresztényekből áll -- az újonnan talált vallásoknak meg bomlott alkotmánya le omlott, és a' Spanyol Országban lévő Frantzia hadiferegek nagy bizgólágot mutattak a' szent miséken, és a' bütsű járásokban, lassan lassan mindezeket jóra fordítá' Mindrehatónak isudafatos gondviselése, mellyre nézve egy olly férfit állított a' Frantzia Nemzet elöbe, a' minéműet ritka század szokott szülni s. a. t. Ez a' páfztori levél Frantzia nyelvre által fordittatván, a' Frantzia armadianal is ki osztogattatott.

Frantzia Respublika.

Most már a' Protestans Papság ügyét is fel fogta Fő Conzul Bonaparte. A' többi közt ezt a' kérdést tette fel: *Ha azon tartományokból való Protestans Papság, a' mellyek a' Frantzia Respublikaival öfzve kaptasoltattak, vallásbeli principiumaik jzerént, egyességben légyenek e' előbbi uraikkal?* A' belső dolgokra ügye ő miníster, polgár Chaptal két olly férfiúra birta ezen kérdésnek meg fejtését, a' kik nagyon meg világosodott elmájü emberek lévén valamint vallásokhoz, úgy hazájokhoz is szin mutatás nélkül való hívséggel viseltetnek, tudniillik Mourgues Réformatus polgárra, és a' Felső Rénusi Osztálynak Evangélicus deputatusára, a' kik, ambár e' dolgot egymással előre nem közölték, még is mindazáltal mind a'

ketten egyformá feleletet adtak a' fellyebb való kérdésre. Mind a' kettő ezt a' principiumot vette fel, hogy a' Proteftans alkotmány szerént, a' világi felső hatalom, az egyházi felső hatalmat is magában foglalja, következésképen semmit sem kell azoktól a' Proteftans Papoktól tartani, a' kik a' Német Országai Hatalmasságok alatt voltak ennekelőtte, mivel ők, az ő vallásoknak principumai, az az, farkalatos tizikkelyei szerént, a' világi Előjáróknak alájuk vannak vetve s. a. t.

Az Egyiptomi történeteknek közönséges ki hirdetésektől fogva, igen sokan bosszonkodnak General *Menoura*, 's ismét avval kezdik őtet vádolni, hogy az ő ösztönözéséből ölettegetett volna meg General *Kléber*. — Ez a' Gen. *Menou* a' Fr. Revolutió előtt Báró volt, és az első constitucionalis gyűlésnek egy nevezetes tagja. — Az a' nagy Ország úttya, a' mellyet Helvétziából Olasz Országba a' Simplon magas hegyén készítettek a' Frantzia Inzlinörök, nem lokára egészlen kész lesz. — Nem igaz, hogy polgár *Reinhart* azért hivatott volna Helvétziából vissza, hogy ő nagyon kedvezett az Aristocrataknak. — A' mostani Frantzia policia minister polgár *Fouche* igen szemes és fáradhatatlan embernek tartatik, és nemcsak a' Frantzia Országai, hanem még a' külföldi dolgok is tudtára vagynak, és sohel semmi sem történhetik, a' mit ő jó eleve meg ne tudna.

A' 9 ik Septembéri Strálszburgi levelek szerént az előtt való nap utazott ott kerefsztül a' Cs. 's Kir. udvarhoz küldetett Anglus követ *Arthur Paget* Ur, a' ki két napnál valamivel tovább mulatott Párisban, 's két hosszas conferentiát tartott a' külső dolgokra ügyelő Frantzia ministerrel polgár *Talleyranddal*. Az első Conzul látogatására is el ment, a' ki hosszasan beszélgetett ő vele, 's igen szivesen fogadta. Hogy nem ok nélkül vette Páris felé a' maga útját, akárki is

Könnyen el hitetheti magával. Ugy hallatik, hogy a' Frantzia és Angliai fő Kormányzések a' békefélignek főbb pontvaiban már meg is egyeztek volna egymás közt. Azonban még most is szüntelen tétetődnek a' Francia kikötő helyekben a' tengeri készületek, és újban több fél brigadik küldettek a' tengeri partokhoz. — *Karnot* Ex Director nem régiben Párisba volt, 's több ízben conferentiát tartott a' tengeri készületekre nézve az első Conzullal. — Egynéhány napokig tartott ott való mulatása után, onnan ismét el utazott, de hova, senki se tudhattya bizonyosan.

A'ok a' Belgiomi Cath. papok, a' kik a' Directorokak kezyetlen uralkodások alatt, déli Amerikának Guyana nevezetű tartományába számkivetésbe küldettek, az oda való egészségtelen levegő miat, mindnyáján meg hóltak, a' mellyről Belgiomi rokonjaik bizonyos tudósítást is vettek.

A' Belgiomi tengeri partok körül eddig leselkedett Anglus hadakozó hajók, onnan mind el távoztak, minekutánna 14 napok alatt egynéhány ízben meg támadták volna, a' Dünkerkai, Vlissingai, Helvoetsluisi és több kikötő helyeket. Valahová fordultak, mindenütt olly védelmező rendelkezésre találtak, hogy tellyességgel nem mérszlettek a' ki szálláshoz fogni.

A' Francia kormányzó szék abban foglalatokodék mostanában, hogy az Emigransok dolgát egészlen el végezze. Melly végre egy emigrans lafstromot készítet, a' mellyen 140 ezer emigransok közül, mint egy tizezer fog meg hagyatódni. A' kiknek neveik ezen lafstromban fel nem lesznek jegyezve, minden bántódás nélkül vissz térhetnek hazájokba.

A' Római udvaral szerzett Concordatum után a' Párisi papi Zsinat is szélyel oszlott. Most már azon hamya veti az első Conzul a' maga elmé-

jét, mitsoda úton módon kellene az ifjuság nevelését, a' melly a' revolutiónak ideje alatt nagyon meg vesztegetődött, meg jobbitani. — Az eztárgyazó plánum már is dolgozták.

Egy 4. k. Septemberi Párisi magános levél ekként nyilatkoztatta ki magát a' jelenvaló körüli állások a' nézet: „A' mi Kormányzánk, és az Angliai miásterium közt, néhány időtől fogva folytatott békefféges alkudozás, a' mint a' környülállások mutatják, házrontalan nem lesz. Még ugyan a' békeffégek előjáró tzikkelyei kéz alá irással meg erőllítve nintsenek, de, minthogy a' több pontokban a' két alkudozó rész már meg egyezett, nem sokára az is el fog következni. — Úgy hallatik, hogy az első Conzul sem fog már most a' tenger partokhoz utazni. — Hogyha a' mi Republikánknak ezen védelmező angyala az Angliával való békefféget is megszerziminékünk, annál halhatatlanabbá teszi a' maga nevét, mivel csak a' tengeri háborúnak végződése után fog nemzetünknek boldog állapotja virágozni kezdeni, s Európának is ekkor lehet az állandó tsendeffégekhez reményége.

A' Londoni, közönséges lexek is, illetén hangon beszélnék. Egy azok köztül, az úgy nevezett Londoni Oraculum, a' többi közt így szól: Tagadhatatlan dolog, hogy a' békefféges alkudozások rendkívül való munkassággal folytatódjanak, és közel is légyenek szerentsés végződésekhöz. Mivel mindazáltal nemcsak a' Frantzia Ország és Anglia közt való békeffégek, hanem egy szeremind a' szárazon és tengeren lévő közönséges békeffégek is tárgya azoknak, és mivel sok külföldi Hatalmasságok, nevezetesen, a' Bécsi, Pétersburgi, Császári, és Berlini Kir. udvarok is ezen békefféges alkudozásban részt vesznek, és mivel sokféle tárgyak fordulnak abban elő, igen sok nehézségekkel van az öizve köttetve, a' mellyek

nek tökéletes elintézésre nem kevés idő kívántatik; de ezek is közel vagynak már a' magok végződéséhez. — Ezt mutattya Paget Úrnak Bétsbe való utazása, még pedig Fr. Országon keresztül, a' melly egy oly fontos környilállás, a' melly nem sokára ki fog fejlődni. Ő általa küldötte meg a' ministerium a' Frantzia Kormány-széknek azon békefészes meghatározásait, a' melyekre a' Frantzia Respublikával való békefészet építeni akarja s. a. t.

Noha az Anglia ellen tétetődött tengeri készületekre felette nagy summa pénzt kívántatik: még is mindazáltal most legközelébb is nyöltz millió livert adatott az első Conzul a' Respublika közönséges kasszájából a' közönséges utaknak megjobbitásokra, a' belső dolgokra ügyelő ministernek. Az Ex-Directorok uralkodások alatt a' közönséges kassza mindenkor üres vólt, de miólta *Bonaparte* viszi a' kormányt, soha sem szenved a' szükséget. — *Barras* Ex-Director is nem utolsó vólt azok között, a' kik most utólszor a' Fő Conzul élete ellen öszve esküdtek.

A' múlt Juliusnak 12 ik napjától fogva, Augustusnak 15 ik napjáig sok Chouánsok fogattak el Frantzia Országban, a' kiknél 32000 puska töltés, 15 mázsa puskapor, 2 haubitza, 's több egyéb e' felék találtattak, a' mellyek mind Anglia műhelyekből származtak.

Most már Spanyol Országban is nagy tűz támadt az isjakban a' Természeti Tudományok és Chemiának tanulására, 's e' végre sokan mennek közzülök Párisba. Ennekelotte másképen vólt a' dolog, ritkán utaztak ki másuvá hazájokból, 's minden világi Nemzetek közt legelsőnek tartották magokat. — Nem régebben két aliszony személy lön az új módinak áldozatiává Párisban. Az egyik aczél füstöt hordván a' hajában el esett, a' füstü a' feje koponyájába bé ment,

's leg ottan szörnyű halált holt; a' másiknak egy hollú gombos tő lévén a' fején a' midőn a' kofiba fel hágott volna, a' hegyes tő a' koponyáknak öszve varratásán az agya velejébe békélt, 's ez is mingyárt ki fujta a' lelkét.

Nagy Britannia.

A' Londoni antiministerialis újság leveleknek épen nem ínyek szerént esett az Orosz Birodalom és Anglia közt nem régiben kötött békeség, a' mellyben a' Pétersburgi Császári udvar mindent meg nyert, a' mit tsak kívánt. A' Contrebande, avagy a' meg tiltott portékákról szálló czikkely, olly szoros határok közé van szoritva, hogy minden el nem készült matériálékat, ugymint gerendát, vasat, kendert, 's több éfélét szabad léfzen az ellenség számára vinni. A' hajókat meg vizsgáló jusnak is tsak az árnyéka maradt meg, mivel hogya azon hadakozó hajónak, a' melly valamelly kereskedő hajót kísér, az irásai jó rendben vagynak, semmit sem mivelhet a' vizsgáló Anglus hajó, egy hajós legénnyt se vonhat kérdőre, hanem kéntelen a' kereskedő hajót tovább bocsátani s. a. v.

De még a' Nelson Admirál Boulognei expeditióival sem elégesznek meg, nemtsak azért, mivel igen sok költségbe került, hanem leg inkább azért, mivel sok Anglus hajós katona el vesztette ottan az életét. Nem kellene, ugymondnak az antiministerialis újság levelek, az ellenéget tengeri készületeiben, és kikötő helyeiből való ki evezésében meg akadályoztatni, hanem akkor kellene azt megtámadni, midőn már a' tagas tengeren volna; ekkor kellene azt meg mutatni, hogy az Anglus nemzetnél jobb katona a' vizen nín sen, ekkor kellene az ellenséges hajókat vagy el rabolni, vagy el süllyesztetni.

A' Napkeleti Indiából Londonba küldetett magános levelek beszélik, hogy az ott lévő Anglus hadi seregek, a' Spanyol Országhoz tartozó *Manillai* szigetek, és a' Hollandusok arany bányája, Batavia ellen menni készüllyenek, és hogy az utólsóbbnak szomszédságában lévő *Ouveffet* szigetet annak erősségével egyetemben már el is foglalták. A' *Manillai* szigetekben, néhány esztendőktől fogva felette sok kiátsot gyűjörtek a' Spanyolok, de az Anglus rabló hajóktól tartván, nem merészlették azokat Európába hozni. — *Bataviában* is sok gazdaság gyüllött öszve, a' melly várost ha el foglalhatnak a' Brittusok, akkor osztan több ott lévő birtokaiktól is meg lehet a' Belgákat fosztani.

A' Portugalliához tartozó, de nem régiben a' Brittusok által el foglaltatott *Madérai* szigetben, 100 ágyút találtak a' győzedelmesek. Ennek a' szigetnek 8000 lélekre megyen a' népessége, 1419 esztendőben találták azt fel a' Portugallusok, az ott termeni szokott jó bor 25000 tonnára megyen esztendőnkent, mellyet Angliába, Hollandiába, és napkeleti 's napnyugoti Indiába hordanak, és minden esztendőben három milliő forintot vesznek abból bé a' lakosok. Annak anyavárosában *Funchelben* 15 ezer főre megy a' népesség, 4 erőssége, és egy derék kikötőhelye vagyon. Regtől fogva az ott le telepedett Anglusok kezekben van az oda való kereskedés.

A' Francia hajó seregnél egy új hadi fortély találtatott az ellenségnek meg győzésére, mellynek a' *Boulognei* második expeditióban nagy hasznát is vettek. Ez a' mesterség abban áll, hogy azokra, a' kik az ellenkező fél hajóira fel másznak, háló vettetik, melly miatt lehetetlen nékiék dolgozni, ellenben a' hálón kívül lévők tettések szerént bánhatnak velek, a' mint akarják, löheik, szúrhattyák és vágghattyák. Ezt a' mesterséget

már most az Anglusok is meg tanúlták, és azok ellen a' Frantzia prédáló hajók ellen, a' kik a' napkeleti Indiai vizekben számos kereskedő Anglus hajókat el rablottak, ilyen hálókat készítettek.

Nagy Britanniának jelenvaló tengeri ereje 800 hadakozó hajókból állónak lenni mondarik, a' mellyek közt 197 linea hajó, 's 252 fregatok vannak. A' közép tengerben, és a' Spanyol, 's Portugalliai tengeri partok előtt 136 hadakozó hajók vannak, a' mellyek közt 36 linea hajó, és 60 fregat találhatnak. Ennél nagyobb tengeri ereje soha sem volt Angliának, de hadi költsége sem volt annyi soha mint most, melly miatt felettebb szaporodik az Angliai Status adóssága. — A' Londoni oppositiónak új ig levelek azt jegyzik meg e' tárgyról, hogy bár a' Frantzia tengeri készületeknek egyebb hatása nem volna is, de elég hatáson az, hogy ezen rettentő tengeri erőnek tartása által Angliának belső ereje felette meggyengül, 's annyi adósságot verakásra, a' mellynek ki fizetésére Indiának kintsei sem lesznek elegendők.

Helvétziai Respublika.

A' Bernai levelek fzerént, Septembernek 6 ik napján, 9 órakor dél előtt érkezett oda meg a' Frantzia Respublikának Helvétusokhoz küldött új követje polgár *Verninao*, egy igen pompás hintóban. Ezy óra múlva Frantzia Status Tanácsos, polgár *Moreaude St. Mery* is itt toppant, kétség kívül a' lévén reá bizatva, hogy a' Helvétziai Diétán Walliserlandnak által engedtetését szorgalmaztassa.

Egy más. ugyantsak 6 ik Septemberi Bernai levéből ezeket olvassuk: „Hólnap fog, úgymond, a' Helvétziai közöséges gyűlésnek első üléseit-

ten, a' végre hajtó Tanács egyik tagjának elő-
 ülése alatt tartatódni. Leg első munkája a' le-
 szni, hogy egy Előülőt válasszon magának; az-
 után Hazánk jövődébéli Constitutiójáról fog ta-
 natskozni; harmadszor azokat a' tiszviselőket ne-
 vezi ki, a' kiket a' Constitutio kíván. — Utólyá-
 ra a' provisoria Kormányzók eddig viselt hiva-
 talityátal el búsúzik. — A' Switzi és Uri Cant-
 onok ennakutánna is meg akarnak azon mástól va-
 ló nem függések mellett maradni, a' mellyet a'
 régi Constitutio nékik engedett, és a' melly mel-
 lett 400 esztendőig békefényben, tsendességben és
 boldogúl 's szerentséssén éltek; az újmódi törvé-
 nyekről telylefféggel semmit se akarnak hallani.
 — A' Zugi és Unterwaldi Cantonoknak külsőtjeik
 el jöttek ugyan ide, de mivel semmi diéta;
 avagy, napi pénzt Cantonjaiktól nem vesznek, ak-
 ként nyilatkoztatták ki magokat, hogy ő nékik
 az ily haszontalan dologra költségek nintsen.

A' későbbi, az az, 9-ik Septemberi Bernai
 levéleknek foglalatajok ezekből áll: „A' közönsé-
 ges Gyűlésnek első ülése tegnap előtt tartatott,
 a' mellyben polgár Kuhn Előülővé, polgár Usteri
 és Anderverth Titoknokokká tétetődtek. Azután
 a' Helvétziai új Constitutiónak planuma, és a' Can-
 tonokból küldetett kerületbeli alkotmányok raj-
 zolatajai terjesztettek a' Gyűlés eleibe. A' tegna-
 pi második ülésben az a' kérdés fordult elő, hogy
 az Uri és Switzi Cantonoknak deputatusaikát, a'
 kiknek választásokban a' törvényes esküvésel nem
 tétetődött, be lehet e' venni, avagy nem? Mát-
 hogy e' pontra nézve egymással meg nem egyez-
 hettek, köz akaratból egy Commissio neveztetett
 ki, a' melly e' dolgot jól meg hánnya 's vesse, és
 adja arról való értelmét. Ezen két Cantonnak
 deputatusai olly instruciót vettek onnan hazáról,
 hogy ha a' közönséges Gyűlés őket bé nem ven-
 né, mondják ki világosan, hogy az ő Cantonjaik

különös, és Helvétziától nem függő Respublikát fognak formálni.

Batava Respublika.

A' gr-ik Auguffusi Hágai levelek azt beszél-
lik, hogy a' Hollandiai, és Zelándiai tartományok
előtt sok Anglus hadakozó hajók mutogatták le-
gyen magokat, a' mellyeket *Nelson*, *Graves* és
Dikson Admirálisok kormányoztanak. Kiváltké-
pen való módon a' Wlissingai kikötő helyre fen-
ték fogaikat, és olly közzel mérészlettek ahoz
menni, hogy a' tenger partokon lévő batteriakból
is tüzelni lehetett rájuk. De mindenütt olly erős
védelmező intézetekre találtak, hogy tellyeség-
gel nem bátorkodtak azokat meg támadni. Fr.
General *Augereau*, maga is jelenvölt Zelandiá-
ban, és az ott lévő Frantzia és Hollandus hapi nép-
nek nagy tüzet öntött a' szívébe.

Ezen Respublikának Párisban völt első ran-
gú követje, polgár *Schimmelpennink* hat hólnapi
engedelemmel hazajába vissza menván, a' régi
Yffeli Ofztályban lévő jétszágába utazott, a' hon-
nan, a' meg határozott időnek el telése után, is-
met vissza megyen Párisba. — A' Madritti Kir-
udvarnál egy darabig követtséget viselt polgár
Valkenaar, onnan vissza hivatott, és még eddig
senki sem neveztetett ki, a' ki helyére meny-
nyen.

Geldriának szélső határjain két Hollandiai
emigrans fogatott el, a' kik abban foglalatoskod-
tak, hogy a' falusi lakosokat a' mostani Kormány-
szék ellen fel ültethessék. Ez a' két emigrans,
1795-ik esztendőben bújdosott ki hazajából, 's az-
olta mindenkor Angliában lakott, mostani újok-
ra is Angliától nverték költséget.

A' Hágai Kormányzék által polgár *Stryck*
neveztetett ki a' vegre, hogy a' Batava Respub.

lika képében a' Hetruriai Kir. udvarnál követséget viseljen. El is indult már hazajából.

Német Ország.

Azoknak a' Fr. Emigransoknak meg vizsgál-
tatásfokra , a' kik két holnappal ennekelőtte
Bayreuthban el fogattak, 's fogva tartattak, egy
Commissió rendeltetett ki: de, a' mint a' kör-
nyüállások mutatják, processusoknak nem egy
hamar leszzen vége.

A' Prussziai Birodalomban lakó Zsidókra
nézve régtől fogva az a' rendelés vőlt, hogy ha
valamelly maganos Zsidó vagy lopott, vagy a'
lopott jószágot magánál el rejtette, az az egész
Zsidó Közönség, a' mellynek ama tagja vőlt, tar-
tozott a' tett kárt le fizetni. A' most uralkodó
Fels. Király, nem régiben ki adott parantsolat-
ja által, ezen terhes köteletség alól a' Zsidókat
fel szabadítván, azokban a' helységekben , a'
mellyekben Zsidók lakoznak, egy Commissiót ál-
litatott fel, a' melly egy keresztény Policia tisz-
ből, egy keresztény bíróból és egynéhány Zsidó
Assesorsokból fog állani, 's ez a' Commissió fog
azon helységbeli Zsidó lakosokat tárgyazó törté-
netekben itilletet tenni.

A' minap meg halálozott Monachiumi Pap-
nak és Professornak *Mutschelle* Úrnak örök emlé-
kezetére sok othoni és külföldi tisztelői emlékez-
tető oszlopot igyekeznek fel állítani, a' melly
végre maga a' Baváriai Vál. Fejedelem \odot Her-
czegsége is 100 tallért ajándékozott. Ez az em-
lékeztető oszlop egy ház leszzen, a' melly minden-
kor *Mutschelle* nevezetet fog viselni, és a' melly-
ben mindekor egy szegény, de jó szivü familia
fog ingyen lakni.

A' Belgrádi zenebonárról, egy későbbi Semlini levél ilyen környülállásokat hord elő: „A' felső várban be rekesztetett Basa igen rossz állapotban vagon. Egy kevés riskasán és liszten kívül tellyességgel semmi elesége nints, tábori munitiója is szüken van. A' Jantsárok a' *Zemlin* vagy *Zimony* és Belgrád közt való egyességet egészlen el zárták, a' puskaportartó magazinumot és a' fegyveres tárat el foglalták, és ezen folyó hólnapnak, úgymint Augustusnak 13 ik napján, az ellenségeskedést el kezdték. Ekkor minden Duna vizén talált tsajkákat, és pamokos bálókat magokéva tettek, és nagy rakásra rakván azokat, hozza kezdték a' felső vár ágyúztatásához, a' melly alkalmatossággal mind a' két részről sok ember hullott el, és esett sebbe. Ugyan ekkor, a' felső várnak egyik kapuját a' Jantsárok meggyújtván, azon bé rohanni igyekeztek; de a' Basa a' tűz alatt a' kapu nyilását köfállal bé rakatta, 's az által meg mentette a' partos Jantsároktól a' maga életét. — A' várban vele lévő embereinek száma 300 főre megy, a' partos Jantsároké pedig 1500 ra, és naponként mind több több áll melléjek. Néhány gazdag Görög Kereskedők és Török familiák az onnan való titkos elmentelre alkalmatosságot találtak. — Végtére azon Török seregeket, a' mellyek a' *Belgrad* ostromalól való feloldoztatására küldettek, a' Jantsárok meg vervén, 's rajtok tellyes diadalmat vévén, a' felső várát is el foglalták, és az ott zárva tartott Bását, a' kite einte meg akartak fojtani, elevenen a' Paswan-Oglu kezébe küldötték.

Jegyzés. Ezek a' partos Jantsárok töbnire azok, a' kik a' *Czistowi* békeség után a' magok honuyaikból *Belgradból* ki üzettek.